

عنوان مقاله:

تبیین محاکات منائر از آرای صدرا در آفرینش فضاهای شهری و معماری

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 20، شماره 122 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سمیرا مهرافزا - پژوهشگر دکتری شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

محمود رضایی - دانشیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

طاہرہ کمالی زاده - دانشیار گروه فلسفه اسلامی و حکمت معاصر، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

چکیده بیان مسئله: تعمق در نحوه شکل گیری طرح در ذهن طراح برای ایجاد فضایی والا منطبق با سرشت آدمی، امری ضروری است تا مسیری روشن در اختیار طراحان برای خلق طرحی ارزشمند قرار گیرد. آرای حکیمان ایرانی برخلاف نظریه های اندیشمندان معاصر غربی در تولید فضا مغفول مانده، اگرچه قرن ها پیش از آن ها مطرح شده است. در این میان ارتباط محاکات صدرایی با روش های طراحی فضا در معماری و شهرسازی مسئله این پژوهش است. یعنی تاثیر آرای ملاصدرا به ویژه در خصوص محاکات چطور می تواند در آفرینش فضا (معماری و شهری) تفسیر شود؟ هدف پژوهش: هدف بازتاب روشن و مناسبی از آرای ایرانی مانند ملاصدرا در عرصه معماری و شهرسازی است. در این پژوهش تحلیل مفهوم محاکات و ارتباط آن با قیاس فضایی صورت می گیرد. هدف خوانش مفاهیم فلسفی ایرانی-اسلامی در فضاهایی مانند بازار و استفاده از آن در آثار طراحی نوین است. روش پژوهش: روش پژوهش تطبیقی با تحلیل محتوای متون و رویکرد معناشناسی همراه با راهبرد نمونه موردی است. از طریق دسته بندی اطلاعات در جداول و تطبیق مفاهیم با هم به تحلیل متون فلسفی و فضایی پرداخته و مفاهیم در بازار ایرانی تطبیق داده شده است. نمونه های معاصر در مطالعه تطبیقی با بازار بررسی شدند و در تحلیل نهایی، بازار به عنوان یک کهن الگو معرفی می شود که با روش طراحی قیاسی پدید آمده است. نتیجه گیری: طراح هنرمند الهامات شهودی را از عالم مثل دریافت و صور مثلی را در قوه خیال خود با محاکات خلق می کند. این الهامات توسط خالق فضا در معماری سنتی، هستی نسبی یافته اند. بازار ایرانی فضایی با عملکردهای گوناگونی است که از طریق محاکات و الهامات شهودی هنرمند شکل گرفته است که منطبق با روش طراحی قیاسی در معماری است. هم چنین بازار می تواند به عنوان کهن الگو در شکل گیری فضاهای شهری ارزشمند مرجع قیاس فضایی قرار گیرد. از همین رو یکی از نسبت های آرای فلسفی ملاصدرا با مفاهیم فضایی در معماری و شهرسازی با توجه به پیوند میان مفاهیم محاکات فلسفی و روش قیاسی طراحی یا قیاس فضایی در معماری و شهرسازی قابل تبیین است.

کلمات کلیدی:

بازار ایرانی، روش طراحی قیاسی، فلسفه محاکات صدرایی، طراحی قیاس فضایی معماری و شهرسازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1704950>

